

Memo

Ter attentie van	SDK Vastgoed B.V.
Datum	9 juli 2019
Projectnummer	19.2251
Onderwerp	Luchtkwaliteit inzake ontwikkeling Nieuw Bergen te Eindhoven

Inleiding

SDK Vastgoed B.V. is voornemens om op een perceel aan de Deken van Somerenstraat te Eindhoven woningbouw en commerciële ruimte te ontwikkelen. De ontwikkeling bestaat uit 7 gebouwen. Het commerciële programma ziet er als volgt uit:

Gebouw 1	Kleinschalige kantoor-, dienstverlenings- en/of detailhandel invulling van circa 310 m ² vvo
Gebouw 2	Horeca (milieucategorie 1) van circa 350 m ² vvo
Gebouw 3	Horeca (restaurant) van circa 500 m ² vvo
Gebouw 4	Geen commerciële functie
Gebouw 5	Geen commerciële functie
Gebouw 6	Dienstverlening van circa 350 m ² vvo
Gebouw 7	Detailhandel of horeca (milieucategorie 1) van circa 350 m ² vvo

De voorgenomen ontwikkeling dient te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening en de geldende wet- en regelgeving. Eén van de wetten waaraan de ontwikkeling getoetst moet worden is de Wet milieubeheer, titel 5.2: luchtkwaliteitseisen. Met deze wet wil de overheid zorgen voor een goede luchtkwaliteit en de burgers beschermen tegen de schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. In het kader van de vergunningverlening van voorgenomen ontwikkeling is het noodzakelijk om te bepalen of de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat en of de voorgenomen ontwikkeling leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Wettelijk kader

De Wet milieubeheer, titel 5.2: luchtkwaliteitseisen (hierna te noemen Wet luchtkwaliteit) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als fijnstof (PM₁₀) de maatgevende stoffen waarvan de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. De wettelijke norm bedraagt 40 µg/m³ voor stikstofdioxide NO₂ en PM₁₀. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Als kan worden aangetoond dat aan één of een combinatie van voorwaarden uit de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid. Deze voorwaarden zijn:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
- een project leidt - al dan niet per saldo - niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van fijn stof en stikstofdioxide;

- d. een project is genoemd of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een regionaal programma van maatregelen.

Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Besluiten en Regelingen welke gekoppeld zijn aan de Wet luchtkwaliteit zijn ondermeer de het Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen). Deze algemene maatregel van bestuur, verder te noemen het 'Besluit nibm', geeft aan wanneer een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Dat is het geval als de toename van fijn stof of stikstof niet meer bedraagt dan 3% van de jaargemiddelde concentratie (maximaal 1,2 µg/m³). Concreet betekent dit dat de toevoeging van 1.500 woningen of 100.000 m² kantoorruimte (aan een enkele ontsluitingsweg) of 3.000 woningen (aan twee ontsluitingswegen) als niet relevant wordt bestempeld.

NSL

Gekoppeld aan de Wet luchtkwaliteit is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), waaraan vervolgens het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (RSL) hangt. Het NSL bevat enerzijds alle maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren en anderzijds alle ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit verslechteren. De positieve effecten (maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren) overtreffen de negatieve effecten (ruimtelijke projecten die de luchtkwaliteit verslechteren), zodat door uitvoering van het NSL overall in Nederland de grenswaarde voor fijn stof en de grenswaarde voor stikstofdioxide worden gehaald.

Bij ieder (ruimtelijk) project moet toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit plaatsvinden, met andere woorden het moet duidelijk zijn welke gevolgen het project heeft voor de luchtkwaliteit.

Toetsing van het onderhavige plan aan de Wet luchtkwaliteit

Niet in betekenende mate

Voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de realisatie van woonruimte en circa 2.195 m² BVO¹ aan commerciële ruimte.

Het realiseren van de commerciële ruimtes is niet in te delen in één van de genoemde categorieën van 'niet in betekenende mate'. Er is een NIBM-tool ontwikkeling waarmee de bijdrage van een ruimtelijk plan aan de luchtkwaliteit kan worden vastgesteld.

Voor het gebruik van de NIBM-tool is het aantal voertuigbeweringen en het aandeel aan vrachtverkeer benodigd. De extra voertuigbewegingen bij voorgenomen ontwikkeling is in tabel 1.1 weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de kengetallen voor verkeersgeneratie conform de CROW. Hierbij is in het kader van een worst-case benadering uitgegaan van de maximale getallen.

Het plangebied is gelegen in het 'centrum' van Eindhoven en valt onder de stedelijkheidsgraad 'zeer sterk stedelijk'.

¹ Er is uitgegaan van 1.860 m² VVO aan commerciële ruimte. Het aantal BVO is berekend aan de hand van de volgende formule: 1 m² VVO = 1,18 m² BVO

Gebouw	Functie	Omvang	Verkeersgeneratie (aantal motorvoertuigen) ²	
			per eenheid max.	plan
1	Commerciële dienstverlening	366 m ² BVO	6,6 per 100 m ² BVO	24,2
2	Café/bar/cafetaria	413 m ² BVO	6 per 100 m ² BVO	24,8
3	Restaurant	590 m ² BVO	10 per 100 m ² BVO	59,0
6	Commerciële dienstverlening	413 m ² BVO	6,6 per 100 m ² BVO	27,3
7	Binnenstad of hoofdwinkel (stads)centrum > 175.000 inwoners ³	413 m ² BVO	19,3 per 100 m ² BVO	79,7
	Totaal			215

Tabel 1.1: verwachte verkeersgeneratie commerciële functies

Uitgangspunt voor de verkeersgeneratie is een gemiddelde voertuigverdeling van een erfontsluitingsweg, namelijk 98% lichte motorvoertuigen, 1,5% middelzware motorvoertuigen en 0,5% zware motorvoertuigen (in totaal 2% aandeel vrachtverkeer)⁴.

De extra bewegingen van 215 voertuigen met het realiseren van commerciële functies leidt tot een toename van fijnstof en stikstofdioxide van in totaal 0,23 µg/m³. Zie de berekening in de NIBM-tool in tabel 1.2.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2020
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	215
Aandeel vrachtverkeer	2,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³
	PM ₁₀ in µg/m ³
	0,20
	0,03
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig	

Tabel 1.2: NIBM-tool

De toename van fijnstof of stikstof bedraagt daarbij niet meer dan 3% van de jaargemiddelde concentratie (maximaal 1,2 µg/m³). De bijdrage van het extra verkeer met het realiseren van commerciële functies draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de luchtkwaliteit.

² Bron: CROW, "Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie"

³ Bron CBS: het aantal inwoners in de gemeente Eindhoven bedroeg in 2018 '229.126'

⁴ Bron: expert judgement

In bovenstaande berekening is het extra verkeersbewegingen door het realiseren van woningbouw niet meegenomen aangezien woningbouw tot 1.500 woningen past binnen de richtlijnen van het NIBM. De grens voor 'niet in betekende mate' ligt bij $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. In combinatie met de te realiseren commerciële functies blijft er nog voldoende ruimte over om woningen te ontwikkelen zonder dat deze de grens van 'niet in betekende mate' bereikt. Met de woningbouw welke gerealiseerd gaat worden binnen voorgenomen ontwikkeling kan er vanuit gegaan worden dat deze de $0,97 \mu\text{g}/\text{m}^3$ niet overschrijdt.

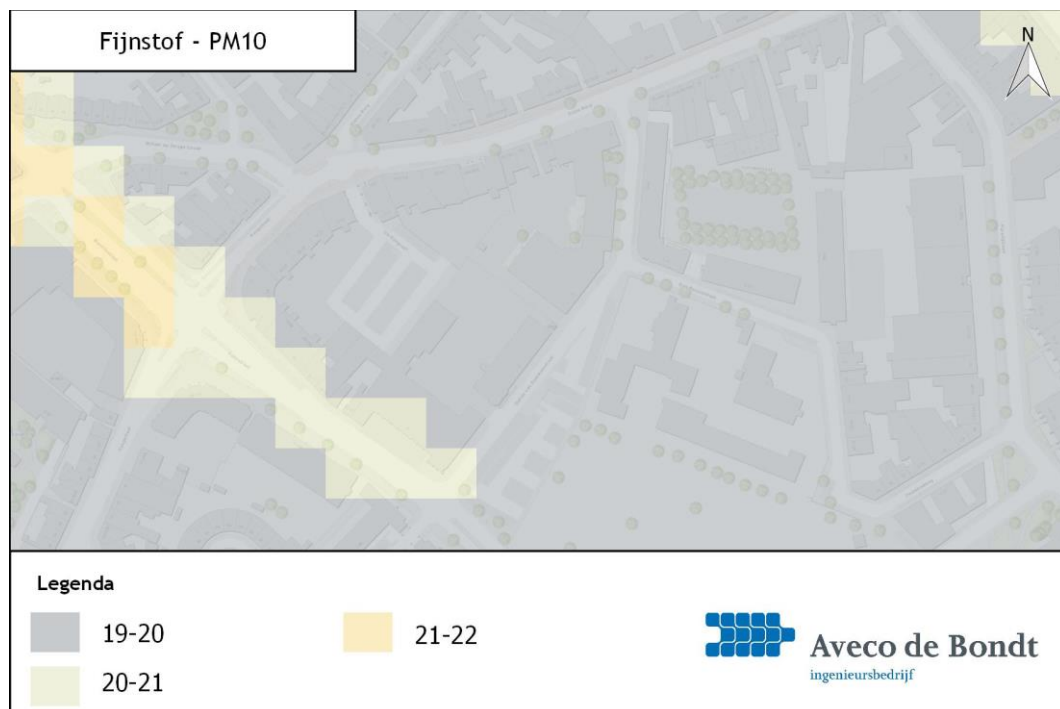
Het gehele project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de concentratie van fijnstof en stikstofdioxide.

Goed woon- en leefklimaat

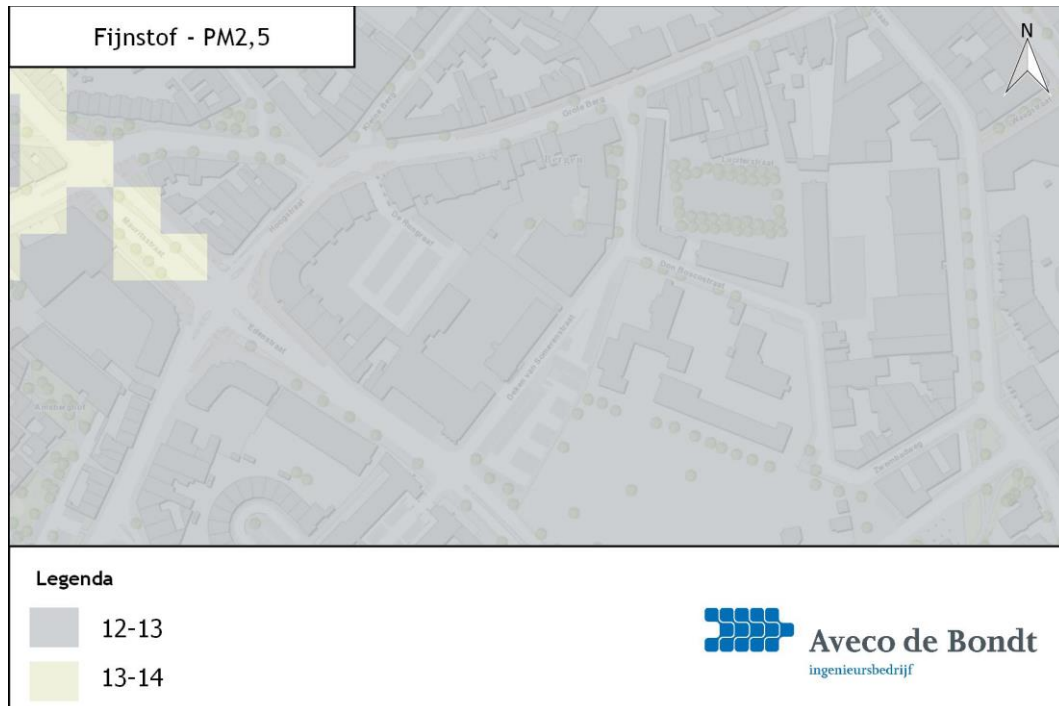
Naast de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit, moet worden gezien of er voor de te realiseren woningen voldaan kan worden aan een goed woon- en leefklimaat ten opzichte van het aspect luchtkwaliteit. Om te bepalen of de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat is gebruik gemaakt van de Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN). Daarnaast zijn tevens de monitoringsgegevens van het NSL geraadpleegd.

Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN)

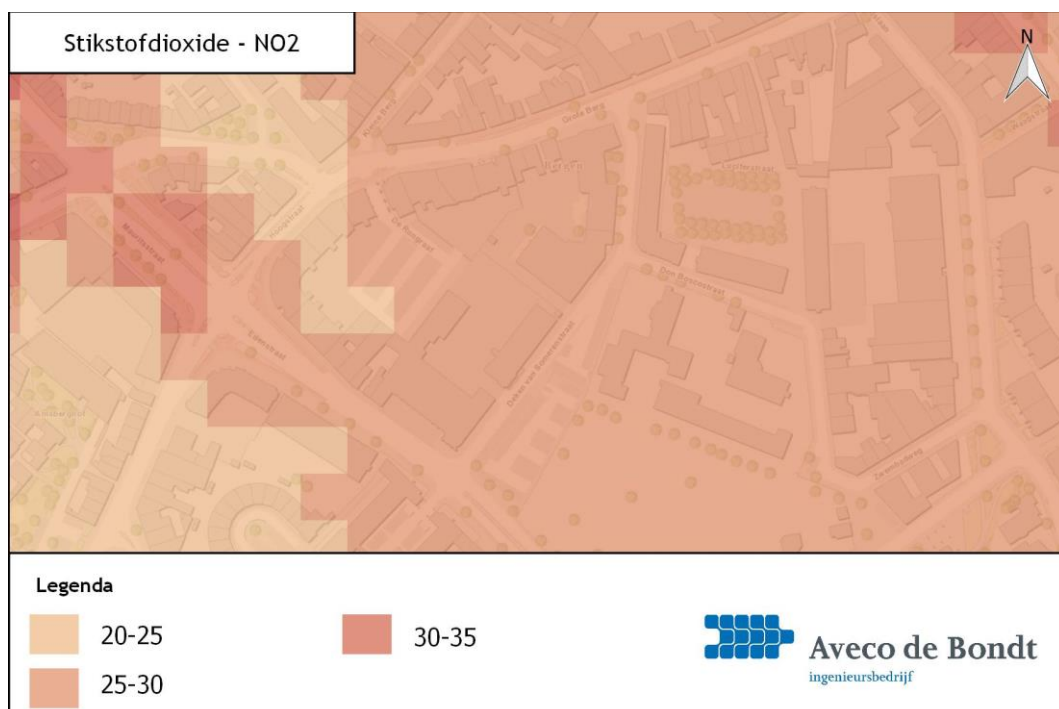
Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) maakt jaarlijks kaarten met grootschalige concentraties in Nederland in het kader van natuur- en milieubeleid. Het geeft de gemeten concentraties aan onder andere stikstofdioxide en fijn stof in de lucht weer. Afbeeldingen 1.1, 1.2 en 1.3 geven de concentraties fijnstof, zeer fijn stof en stikstofdioxide in het jaartal 2017 binnen en rondom het plangebied weer.

Afbeelding 1.1: concentratie fijnstof 2017 in het plangebied

Afbeelding 1.2: concentratie zeer fijn stof 2017 in het plangebied

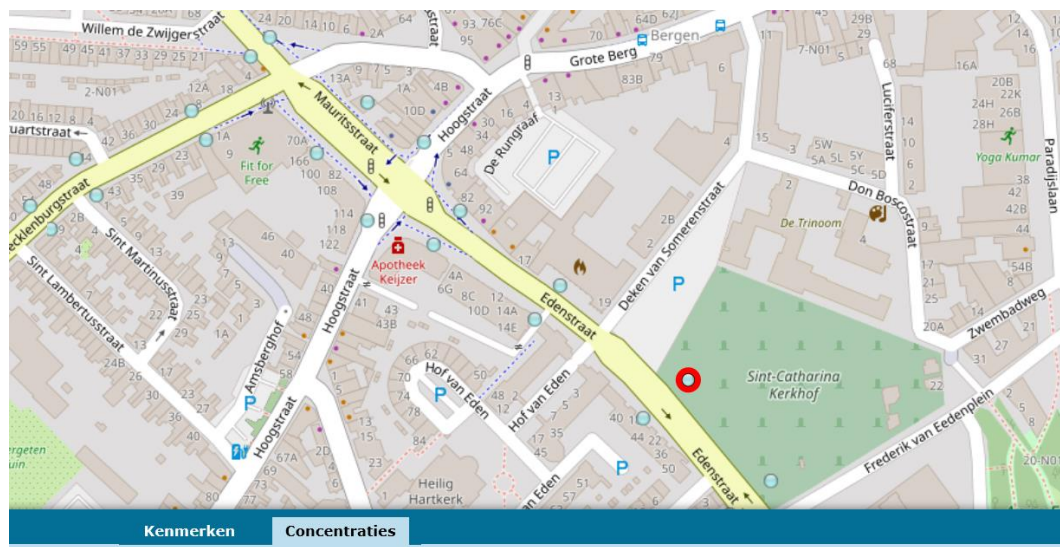
Afbeelding 1.3: concentratie stikstofdioxide 2017 in het plangebied

Op basis van de GCN blijkt dat de achtergrondconcentraties fijn stof, zeer fijn stof en stikstofdioxide ter plaatse van het plangebied ver onder de wettelijke norm zit. In 2017 bedroeg

de achtergrondbelasting voor fijn stof en stikstofdioxide respectievelijk circa 19 t/m 21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en circa 25-30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de wettelijke norm van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Voor zeer fijn stof bedroeg de achtergrondgrondbelasting 12-13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de wettelijke norm van 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Daarnaast geldt dat het etmaalgemiddelde PM_{10} maximaal 35 dagen per jaar groter mag zijn dan 50 microgram per kubieke meter lucht. OP basis van informatie van de NSL-monitor blijkt dat deze norm ter plaatse van het plangebied niet wordt overschreden.

Monitoring NSL

Sinds 2010 vindt jaarlijks een monitoring van de luchtkwaliteit in Nederland plaats van het NSL. Daarin wordt de ontwikkeling van de luchtkwaliteit gevolgd en wordt de uitvoering van de maatregelen en projecten, die zijn opgenomen in het NSL, bijgehouden. Op basis van de NSL-monitoringstool blijkt dat de achtergrondconcentraties fijn stof en stikstofdioxide ter plaatse van het plangebied (nabij de Edenstraat gelegen dus 'worst case') in 2020 respectievelijk 20,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en 19,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ bedragen. Hiermee wordt ruim voldaan aan de wettelijke norm van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Voor zeer fijn stof ($\text{PM}_{2.5}$) geldt een norm van 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Ter plaatse van het plangebied bedraagt de concentratie zeer fijn stof op grond van het NSL 12,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Hiermee wordt ook voor zeer fijn stof voldaan aan de geldende normen.

Rekenpunt 32320

	NOx	O3	NO2	PM10	PM2.5
Totale concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	-	-	20.406	19.796	12.218

Conclusie

Op basis van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat en dat de voorgenomen ontwikkeling 'Nieuw Bergen te Eindhoven' niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt luchtkwaliteit geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Opgesteld door:

R. (Rianne) Arendsen
Adviseur Leefomgeving